

BOSNA I HERCEGOVINA  
VIJEĆE MINISTARA  
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА  
САВЈЕТ МИНИСТАРА  
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA  
COUNCIL OF MINISTERS  
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

**INFORMACIJA  
o kretanju makroekonomskih pokazatelja  
za februar/veljača 2012. godine**

**Sarajevo, april/travanj 2012. godine**

## **Sadržaj:**

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i> .....	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i> .....	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i> .....	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosu u BiH</i> .....	5
2.3. <i>Izvršenje budžeta entitetskih Vlada</i> .....	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potršačkih cijena (CPI)</i> .....	7
3.2. <i>Monetarni agregati</i> .....	7
3.3. <i>Prosječna obavezna rezervu</i> .....	8
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i> .....	9
3.5. <i>Depoziti</i> .....	9
3.6. <i>Krediti</i> .....	10
3.7. <i>Berze</i> .....	11
4. Vanjski sektor.....	12
5. Strane direktne investicije.....	13

## **Uvod**

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesечно dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesечно Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH. „Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

\* \* \*

Na osnovu raspoloživih statističkih podataka može se konstatirati da se BiH u prva dva mjeseca 2012.godine suočava sa problemima po pitanju ekonomskog rasta. Iako je još uvijek rano donositi bilo kakve zaključke, na to snažno ukazuje nagli pad vanjske trgovine i industrijske proizvodnje praćen stagnacijom građevinarstva i prometa u maloprodaji.

Slabljene rasta bh. izvoznih tržišta praćeno elementarnim nepogodama u februaru 2012. godine su bili glavni uzroci smanjenja vrijednosti bh. robnog izvoza od 14,6%, te industrijske proizvodnje od 9,9%. Ovo je bilo praćeno izuzetno skromnim rastom vrijednosti građevinskih radova u FBiH od 3,2%, te padom u RS od 2,4% (g/g).

Slična je situacija zabilježena i u maloprodaji u FBiH, koja bilježi realnu stagnaciju u prva dva mjeseca 2012. godine. Imajući u vidu smanjenje broja zaposlenih, navedena kretanja ukazuju na slabljenje rasta domaće tražnje što je bilo glavni uzrok pada vrijednosti robnog uvoza od 6,5%.

Iako je rano za donošenje preciznih zaključaka, dostupni indikatori snažno ukazuju na osjetno slabljenje dinamike ekonomske aktivnosti u BiH početkom 2012.godine.

## 1. Realni sektor

### 1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Prema podacima Agencije za statistiku BiH za februar 2012. godine evidentno je slabljenje industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini u odnosu na prethodnu godinu. U periodu januar-februar 2012. godine BiH bilježi pad fizičkog obima industrijske proizvodnje od 9,9% u odnosu na isti period prethodne godine. Ovo smanjenje industrijske proizvodnje predstavlja nastavak negativnog trenda s kraja prethodne godine kada je došlo do pada privredne aktivnosti u BiH. Glavni razlog samanjenja industrijske proizvodnje je pogoršana situacija na izvoznim tržištima, što je rezultiralo značajnim padom izvoza i samim tim padom proizvodnje u prerađivačkoj industriji od 12,3%. S druge strane sektori rудarstva i proizvodnje električne energije koji su determinisani domaćom tražnjom također bilježe smanjenje proizvodnje od 1,7 donosno 7,4% odnosu na prva dva mjeseca prethodne godine. Posmatrano po entitetima pad industrijske proizvodnje u periodu januar-februar 2012. godine iznosio je 9,6% u FBiH, dok je u RS-u registriran pad od 5% u odnosu na isti period prethodne godine.

Indeksi g/g		2007	2008	2009	2010	2011	Januar	Februar	Jan-Feb
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	102,5	92,8	87,8	90,4
	RS	101,4	116,8	119	105	104,7	95,4	94,5	95,0
	BiH	-	-	96,7	101,6	105,6	93	87,2	90,1

Izvor: BHAS,FZZS FBiH,RZSRS

### 1.2. Tržište rada BiH

U BiH je prosječan broj zaposlenih lica u januaru 2012. godine smanjen za 0,7% g/g i iznosi 689,1 hiljada lica. Najveće smanjenje broja zaposlenih je u privatnom sektoru. U građevinarstvu je u posmatranom mjesecu broj zaposlenih smanjen za 8,9% g/g. Značajno smanjenje broja zaposlenih lica je i u oblastima ugostiteljstva (-7,7%), trgovine na veliko i malo (-1,8%) te prerađivačke industrije (-0,5%). Administrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u januaru 2012. godine iznosila 44%<sup>1</sup>. Prosječna neto plata u BiH je u januaru 2012. godine iznosila 826 KM i veća je za 2,3% u odnosu na isti mjesec 2011. godine. Realni rast neto plate je ipak ostao negativan (-0,2%). U okviru privatnog sektora prosječne neto plate u januaru 2012. godine su najbrže rasle u oblastima rudarstva (8% g/g), prerađivačke industrije (4%) te snabdijevanja električnom energijom, plinom i vodom (3,4%). Najniža neto plata u posmatranom mjesecu je zabilježena u oblasti hotela i restorana/ugostiteljstvo (530 KM) dok je najveća u oblasti finansijskog posredovanja (1286 KM). Prosječna penzija u BiH u februaru 2012. godine je iznosila 336<sup>2</sup> KM što je 1,4% više u odnosu na isti period 2011. godine. Minimalne penzije u BiH u februaru 2012. godine iznose 160 KM u RS i 310,7 KM u FBiH.

<sup>1</sup> DEP kalkulacija.

<sup>2</sup> Prosječna penzija u BiH je izračunata je izračunata na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od BH entiteta.

	<b>Broj zaposlenih lica u BiH</b>	<b>Stopa rasta (g/g)</b>
Ø 2011.	691.548	-0,6%
I 2012.	689.119	-0,7%
	<b>Broj nezaposlenih lica u BiH</b>	<b>Stopa rasta (g/g)</b>
Ø 2011.	529.644	2,5%
I 2012.	541.360	2,8%
II 2012.	543.703	3,0%
I-II 2012.	542.532	2,9%
	<b>Prosječna neto plata u BiH (KM)</b>	<b>Stopa rasta (g/g)</b>
Ø 2011.	816	2,2%
I 2012.	826	2,3%
	<b>Prosječna penzija u BiH (KM)</b>	<b>Stopa rasta (g/g)</b>
Ø 2011.	338	1,7%
I 2012.	342	3,2%
II 2012.	336	1,4%
I-II 2012.	339	2,3%

Izvor: Agencija za statistiku BiH, entitetski zavodi za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje BD, entitetski penzioni fondovi, DEP kalkulacije

## 2. Javne finansije

### 2.1. Indirektni porezi u BiH

U periodu I-II 2012. godine prikupljeno je oko 653,5 miliona KM prihoda od indirektnih poreza, što je za svega 0,1% manje u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Tokom posmatranog perioda, prihodi od akciza bilježe rast (13,2% g/g), kao i prihodi od putarina (1,0% g/g). Prihodi od carina bilježe smanjenje od 23,4% g/g u odnosu na prva dva mjeseca prethodne godine, a prihodi od PDV-a smanjenje od 3,6% g/g. Posmatrano na mjesecnom nivou, na kraju februara ukupni prihodi bilježe smanjenje od 4,2% u odnosu na kraj januara 2012. godine.<sup>3</sup>

u milionima KM			
<b>Indirektni porezi</b>	<b>I-II 2011.</b>	<b>I-II 2012.</b>	<b>Trend</b>
Carine	36,4	27,9	-23,4%
Akcize	169,6	192,0	13,2%
PDV	407,8	393,0	-3,6%
Putarine	40,2	40,6	1,0%
<b>Ukupno</b>	<b>654,0</b>	<b>653,5</b>	<b>-0,1%</b>

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

<sup>3</sup> Na mjesecnom nivou (februar u poređenju sa januarom 2012. godine) prihodi se kreću: prihodi od putarina su ostali nepromjenjeni (0% m/m), prihodi od akciza bilježe rast (11,9% m/m), dok prihodi od carina i PDV-a bilježe smanjenje i to 29,6% m/m, odnosno 7,9% m/m.

## **2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH**

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreskim upravama u prva dva mjeseca 2012. godine iznose 882,7 miliona KM, što je za 13,3% više u odnosu na isti period prethodne godine. Na nivou FBiH prikupljeno je 76,2 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 63,8 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda mogu se vidjeti u tabeli ispod.

Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u januaru  
2011. i 2012. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2011.	2012.	%	2011.	2012.	%
<b>Direktni porezi</b>	<b>68,5</b>	<b>76,2</b>	<b>11,2%</b>	<b>53,8</b>	<b>63,8</b>	<b>18,6%</b>
Porez na dohodak	39,0	45,4	16,3%	27,9	38,8	39,1%
Porez na dobit	15,3	15,5	1,2%	14,2	16,9	19,0%
Porezi građana	13,8	15,1	9,4%	5,5	2,4	-56,4%
Ostali porezi	0,3	0,2	-33,3%	6,1	5,7	-6,6%
<b>Ostale takse, kazne i naknade</b>	<b>48,7</b>	<b>59,7</b>	<b>22,6%</b>	<b>39,6</b>	<b>36,5</b>	<b>-7,8%</b>
<b>Doprinosi</b>	<b>393,4</b>	<b>444,6</b>	<b>13,0%</b>	<b>175,1</b>	<b>201,9</b>	<b>15,3%</b>
PIO	220,0	245,2	11,5%	94,4	106,5	12,8%
Zdravstvo	155,5	179,2	15,2%	68,7	81,0	17,9%
Nezaposleni	17,9	20,2	12,8%	4,2	5,5	31,0%
Dječija zaštita	0,0	0,0	-	7,2	8,2	13,9%
Zapošljavanje invalida	0,0	0,0	-	0,7	0,6	-14,3%
<b>Ukupno (direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)</b>	<b>510,6</b>	<b>580,5</b>	<b>13,7%</b>	<b>268,5</b>	<b>302,2</b>	<b>12,6%</b>

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH jedino prihodi ostalih poreza bilježe smanjenje od 33,3% g/g, dok je u RS zabilježeno smanjenje prihoda od poreza građana od 56,4%, ostalih poreza od 6,6 g/g, kao i prihoda od ostalih taksi i naknada od 7,8% g/g.

Što se tiče prihoda od doprinosa u oba entiteta je zabilježeno povećanje, i to u FBiH od 13,0% g/g, a u RS 15,3%. Ako se uporede prihodi kako od direktnih poreza, tako i prihodi od doprinosa u oba entiteta, primjetan je rast tokom februara mjeseca u odnosu na januar.

## **2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada**

Ukupni prihodi ostvareni u budžetu Federacije BiH u 2011. godini zabilježili su smanjenje od 0,8% u odnosu na isti period prethodne godine. U istom periodu rashodi bilježe smanjenje od 5,1%.

Ukupni prihodi, u 2011. godini, ostvareni u budžetu RS bilježe rast od 21,7% u odnosu na isti period prethodne godine, dok rashodi bilježe rast od 24,9%. Struktura i rast prihoda i rashoda se može vidjeti u tabelama ispod.

u milionima KM			
Federacija BiH	2010.	2011.	%
<b>Prihodi</b>	1.404,84	1.394,27	-0,8%
Porezni prihodi	1.153,55	1.137,61	-1,4%
Neporezni prihodi	251,29	256,66	2,1%
<b>Rashodi</b>	1.734,23	1.645,04	-5,1%
Plaće i naknade	199,23	216,40	8,6%
Materijal i usluge	85,72	66,95	-21,9%
Tekući transferi	1.036,50	960,20	-7,4%

Izvor: Ministarstvo finansija FBiH

u milionima KM			
Republika Srpska	2010.	2011.	%
<b>Prihodi</b>	1.336,69	1.627,27	21,7%
Porezni prihodi	1.193,04	1.438,40	20,6%
Neporezni prihodi	143,65	185,20	28,9%
<b>Rashodi</b>	1.388,91	1.735,40	24,9%
Plate i naknade	627,33	694,80	10,8%
Materijal i usluge	99,81	95,30	-4,5%
Subvencije i transferi	268,12	246,20	-8,2%

Izvor: Ministarstvo finansija RS

### 3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

#### 3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Rast cijena u BiH je zabilježen i u februaru 2011. godine. Prema CPI indeksu cijene u BiH su u spomenutom mjesecu uvećane za 2,4% u odnosu na isti mjesec 2010. godine. Posmatrano detaljnije najveća poskupljenja u februaru su registrovana u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (2,3% g/g), alkohola i duvana (9,3%), stanovanja, vodosnadbijevanja, električne energije, plina i drugih enregenata (2,9%) i transporta (6,8%). Poskupljenja u kategoriji duvana i alkoholnih pića su posljedica povećanja posebne akcize na cigarete od januara 2012. godine u cilju usklađivanja sa visinom akcize koja se primjenjuje u EU za duvanske proizvode.

CPI - BiH	g/g
Ø 2011.	103,7
I 2012.	102,5
II 2012.	102,4
I-II 2012.	102,5

Izvor: Agencija za statistiku BiH

#### 3.2. Monetarni agregati

Na kraju februara mjeseca 2012. godine ukupna novčana masa M2 je dostigla nivo od oko 14,3 milijardi KM, što predstavlja povećanje od 5,4% u odnosu na isti period prethodne godine. Tokom februara mjeseca, a posmatrano u odnosu na januar, uočava se da je ponovo došlo do rasta (iako skromnog) ovog monetarnog agregata. Ako se novčana masa posmatra kroz svoje komponente,

može se uočiti da su obje doprinijele njenom rastu (M1: 4,0% g/g, QM: 6,4% g/g). Rezervni novac u istom periodu bilježi smanjenje kako na godišnjem, tako i na mjesecnom nivou. Detaljnije kretanje kako godišnjih, tako i mjesecnih stopa pojedinih monetarnih agregata može se vidjeti iz tabele ispod.

u milionima KM									
Period	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valutu	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valutu	Prenosivi depoziti u stranoj valutu	Ostali depoziti u stranoj valutu	Kvazi novac (QM)	Novac u širem smislu (M2)
Jan-12	5.648,6	2.298,1	3.805,6	6.103,6	2.327,6	1.081,1	4.800,4	8.209,1	14.312,7
Feb-12	5.535,9	2.323,3	3.723,9	6.047,2	2.375,2	1.118,6	4.798,7	8.292,4	14.339,6
<b>stope rasta g/g u %</b>									
Jan-12	-2,6%	7,2%	1,5%	3,6%	16,0%	-14,5%	7,2%	6,0%	4,9%
Feb-12	-3,3%	7,8%	1,7%	4,0%	16,9%	-12,1%	6,9%	6,4%	5,4%
<b>stope rasta m/m u %</b>									
Jan-12	-3,4%	-2,9%	-0,4%	-1,3%	1,8%	-1,7%	-1,0%	-0,3%	-0,7%
Feb-12	-2,0%	1,1%	-2,1%	-0,9%	2,0%	3,5%	0,0%	1,0%	0,2%
<b>godišnji prosječni rast u %</b>									
Jan-12	-2,6%	7,2%	1,5%	3,6%	16,0%	-14,5%	7,2%	6,0%	4,9%
Feb-12	-3,0%	7,5%	1,6%	3,8%	16,5%	-13,3%	7,1%	6,2%	5,2%
<b>mjesečni prosječni rast u %</b>									
Jan-12	-3,4%	-2,9%	-0,4%	-1,3%	1,8%	-1,7%	-1,0%	-0,3%	-0,7%
Feb-12	-2,7%	-0,9%	-1,2%	-1,1%	1,9%	0,9%	-0,5%	0,4%	-0,3%

Izvor: CBBiH

### 3.3. Prosječna obavezna rezerva

Tokom februara mjeseca 2012. godine osnovica za obračun obavezne rezerve nastavlja da se smanjuje kako na mjesecnom, tako i na godišnjem nivou. Na kraju posmatranog perioda dostiže nivo od 14,7 milijardi KM, što je manje za 2,3% u odnosu na isti period prethodne godine. U skladu sa smanjenjem osnovice, došlo je i do smanjenja ukupnih novčanih sredstava koja komercijalne banke drže na računu rezervi kod CB, i to: prosječne OR od 2,3% g/g i viška sredstava od 11,7% g/g. Prosječna stopa OR je nepromjenjena (8,5%), dok je implicitna stopa OR smanjena u odnosu na januar mjesec za 0,7 procenatnih poena. Prosječna visina naknade na držanje obavezne rezerve koju centralna banka isplaćuje komercijalnim bankama u januaru je obračunata po stopi 0,11%.<sup>4</sup>

u milionima KM								
Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika (Višak sredstava)	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Prosječna visina naknade na obavezne rezerve kod CBBiH
Jan-12	15.097,6	1.288,7	3.027,5	3.027,5	1.738,8	20,1%	8,5%	0,11%
Feb-12	14.751,7	1.259,5	2.847,8	2.847,8	1.588,3	19,3%	8,5%	-
<b>stope rasta g/g u %</b>								
Jan-12	-0,2%	-19,5%	-5,7%	-5,7%	7,9%			
Feb-12	-2,3%	-2,3%	-7,8%	-7,8%	-11,7%			
<b>stope rasta m/m u %</b>								
Jan-12	-2,0%	-1,6%	6,0%	6,0%	12,5%			
Feb-12	-2,3%	-2,3%	-5,9%	-5,9%	-8,7%			
<b>godišnji prosječni rast u %</b>								
Jan-12	-0,2%	-19,5%	-5,7%	-5,7%	7,9%			
Feb-12	-1,3%	-10,9%	-6,8%	-6,8%	-1,9%			
<b>mjesečni prosječni rast u %</b>								
Jan-12	-2,0%	-1,6%	6,0%	6,0%	12,5%			
Feb-12	-0,7%	-15,2%	-6,2%	-6,2%	3,0%			

Izvor: CBBiH

<sup>4</sup> U vrijeme pisanja ove informacije nismo rasplagali podatkom za februar mjesec o stopi naknade.

### 3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Ukupne devizne rezerve na kraju februara mjeseca 2012. godine, nastavljaju da se smanjuju. Na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 6,2 milijardi KM, i u odnosu na isti period prethodne godine su smanjene za 1,7%. Kako se kreću pojedine komponente deviznih rezervi kako na godišnjem, tako i na mjesecnom nivou može se vidjeti detaljnije u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena (NSA - 6,2 milijardi KM, monetarna pasiva - 5,7 milijardi KM).

u milionima KM										
Period	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezide ntnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	0,0	3,6	45,6	4.392,6	0,0	1.857,2	6.299,1	6.298,0	5.779,3	518,7
Feb-11	157,7	1,2	84	3.563,7	0,0	2.370,4	6.177,0	6.175,9	5.663,5	512,4
<b>stope rasta g/g u %</b>										
Jan-11	0,0%	12,5%	-30,1%	42,4%	0,0%	-40,8%	-0,8%	-0,8%	-1,8%	11,1%
Feb-11	145,6%	500,0%	37,3%	15,4%	0,0%	-22,8%	-1,7%	-1,7%	-2,5%	8,9%
<b>stope rasta m/m u %</b>										
Jan-11	0,0%	227,3%	-51,3%	0,2%	0,0%	3,6%	-1,9%	-1,9%	-2,3%	2,2%
Feb-11	100,0%	-66,7%	84,2%	-18,9%	0,0%	27,6%	-1,9%	-1,9%	-2,0%	-1,2%
<b>godišnji prosječni rast u %</b>										
Jan-11	0,0%	12,5%	-30,1%	42,4%	0,0%	-40,8%	-0,8%	-0,8%	-1,8%	11,1%
Feb-11	72,8%	256,3%	3,6%	28,9%	0,0%	-31,8%	-1,2%	-1,2%	-2,1%	10,0%
<b>mjesecni prosječni rast u %</b>										
Jan-11	0,0%	227,3%	-51,3%	0,2%	0,0%	3,9%	-1,9%	-1,9%	-2,3%	2,2%
Feb-11	50,0%	80,3%	16,5%	-9,4%	0,0%	15,6%	-1,9%	-1,9%	-2,1%	0,5%

Izvor: CBBiH

### 3.5. Depoziti<sup>5</sup>

Ukupni depoziti u prvom mjesecu 2012. godine iznosili su 12,9 mlrd. KM i nešto su manji u odnosu na kraj 2011. godine, dok su u odnosu na isto razdoblje prošle godine veći za 3,2%. Najveće učešće u ukupnim depozitima imali su depoziti stanovništva koji su za promatrano razdoblje iznosili 7,1 mlrd. Potom slijede depoziti nefinansijskih poduzeća s 3,4 mlrd. KM položenih na računima bh. banaka. Depoziti opće vlade iznosili su u prvom mjesecu 2012. godine 1,6 mlrd. KM, dok su ostali depoziti iznosili oko 1,0 mlrd. KM. Godišnje stope promjene depozita pojedinih sektora dane su u tabeli ispod.

Na kretanja u bankarskom sektoru uveliko utječe opće ekonomsko stanje zemlje. Dok stanovništvo zbog neizvjesnosti u buduća kretanja je i dalje sklonije sredstva ostaviti na računima banaka, već ih trošiti, sektori nefinansijskih poduzeća i opće vlade su suočeni s slabim novčanim tokovima i nelikvidnosti, što se odražava na smanjenje njihovih depozita. Međutim, kod depozita sektora stanovništava vidno je usporavanje stope rasta kroz 2011. godinu, a koje se nastavilo u 2012. godini,

<sup>5</sup> Budući da u vrijeme izrade Informacije veljača 2012. godine podaci o bankarskom sektoru za veljaču 2012. godine nisu bili dostupni, u Informaciji su dati podaci o stanju depozita i kredita zaključno s prvim mjesecom 2012. godine.

što je vjerojatno posljedica upornog rasta nezaposlenosti, pada zaposlenosti i slabog rasta neto plaća.<sup>6</sup>  
*u mil. KM*

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali
2011.	01.	12.521,5	6.514,7	3.504,0	1.598,3	904,5
2011.	02.	12.543,1	6.556,5	3.421,8	1.654,4	910,3
2011.	03.	12.550,3	6.611,9	3.405,4	1.624,8	908,2
2011.	04.	12.493,0	6.642,4	3.394,2	1.551,2	905,2
2011.	05.	12.587,7	6.654,7	3.419,3	1.546,0	967,7
2011.	06.	12.561,5	6.693,3	3.392,4	1.523,1	952,7
2011.	07.	12.684,8	6.746,9	3.453,1	1.486,2	998,7
2011.	08.	12.813,4	6.781,3	3.523,4	1.513,1	995,6
2011.	09.	12.814,5	6.879,6	3.375,6	1.557,3	1.002,1
2011.	10.	12.839,9	6.870,0	3.431,0	1.547,6	991,3
2011.	11.	12.960,7	6.920,9	3.443,2	1.632,9	963,7
2011.	12.	13.000,1	7.050,9	3.456,1	1.462,4	1.030,7
2012.	01.	12.916,8	7.074,1	3.362,6	1.437,2	1.042,9
<b>Stopa rasta g/g</b>						
2011.	01.	4,9%	13,8%	1,2%	-11,0%	-4,6%
2011.	02.	5,1%	12,7%	-0,5%	-3,9%	-4,6%
2011.	03.	2,1%	12,2%	-4,8%	-15,2%	0,0%
2011.	04.	1,2%	11,1%	-5,4%	-16,3%	-2,4%
2011.	05.	1,1%	10,8%	-6,3%	-16,9%	3,7%
2011.	06.	1,3%	10,5%	-4,6%	-16,4%	-0,8%
2011.	07.	2,1%	10,6%	-3,2%	-17,8%	5,2%
2011.	08.	1,1%	10,9%	-6,9%	-16,2%	2,5%
2011.	09.	3,8%	11,7%	-5,0%	-8,2%	6,8%
2011.	10.	2,2%	10,5%	-1,5%	-19,0%	3,3%
2011.	11.	2,4%	9,9%	-3,2%	-11,7%	0,2%
2011.	12.	3,8%	8,7%	-1,2%	-12,2%	16,8%
2012.	01.	3,2%	8,6%	-4,0%	-10,1%	15,3%

Izvor: Centralna banka BiH

### 3.6. Krediti

Ukupni krediti u prvom mjesecu 2012. godine iznosili su 15,3 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 5,6%. Kao i u prethodnom mjesecu, najveći doprinos rastu ukupnih

<sup>6</sup> U prosincu 2011. godine CB BiH uvela je novu metodologiju statistike finansijskog sektora BiH. Sukladno tome, ažurirani su podaci u tabelama za promatrano razdoblje. Prema novoj metodologiji, nefinancijska poduzeća su nefinancijska javna i privatna poduzeća, dok neprofitne organizacije više ne ulaze u ovu kategoriju. Neprofitne organizacije skupa sa sektorom stanovništva čine Ostali rezidentni sektor. Međutim, za potrebe izrade Informacije, sektor neprofitnih organizacija obuhvaćen je u Ostalim depozitima/kreditima, jer čini veoma mali dio ukupnih depozita/kredita, dok sam sektor stanovništva je prema učešću jedan od najznačajnijih i samim tim utječe na kretanje ukupnih depozita/kredita. Svi navedeni iznosi depozita/kredita predstavljaju kumulative na kraju razdoblja tako da podaci za kraj prosinca predstavljaju iznose za svih dvanaest mjeseci.

kredita dali su krediti stanovništvu koji su zabilježili stopu rasta od 6,9% g/g. Međutim, ovaj rast treba uzeti s rezervom, budući da je ostvaren na smanjenu osnovicu. Kreditiranje sektora stanovnišva dugo je imalo negativan predznak (kroz 2009. i 2010. godinu).

Ozitivan doprinos rastu ukupnih depozita dali su i sektor stanovništva i sektor opće vlade, dok su ostali krediti imali negativan rast u promatranom razdoblju. Detaljan pregled iznosa kredita danih pojedinim sektorima, kao i godišnje stope rasta mogu se vidjeti u tabeli ispod. u mil. KM

<b>Godina</b>	<b>Mjesec</b>	<b>Ukupni krediti</b>	<b>Krediti stanovništvu</b>	<b>Krediti nefinancijskim poduzećima</b>	<b>Krediti općoj vladi</b>	<b>Krediti ostalim sektorima</b>
2011.	01.	14.541,0	6.257,4	7.740,8	443,8	98,9
2011.	02.	14.602,1	6.246,8	7.804,4	453,3	97,6
2011.	03.	14.768,1	6.273,2	7.927,0	461,0	106,9
2011.	04.	14.787,1	6.317,8	7.900,3	468,7	100,4
2011.	05.	14.932,6	6.377,4	7.981,3	477,7	96,2
2011.	06.	14.994,4	6.417,3	7.996,2	485,7	95,2
2011.	07.	15.087,6	6.476,1	8.021,9	499,4	90,3
2011.	08.	15.084,0	6.467,9	8.019,7	509,3	87,1
2011.	09.	15.123,7	6.479,3	8.046,8	511,0	86,5
2011.	10.	15.177,5	6.507,3	8.055,5	527,4	87,2
2011.	11.	15.253,5	6.499,8	8.132,5	536,0	85,4
2011.	12.	15.312,8	6.703,3	7.889,5	627,0	93,1
2012.	01.	15.355,1	6.688,8	7.903,1	677,9	85,3
<b>Stopa rasta g/g</b>						
2011.	01.	4,1%	-0,1%	6,5%	39,2%	-15,3%
2011.	02.	4,1%	0,3%	6,2%	35,0%	-16,9%
2011.	03.	5,0%	1,1%	7,1%	34,5%	-10,7%
2011.	04.	4,8%	1,4%	6,7%	34,0%	-20,0%
2011.	05.	5,5%	2,0%	7,3%	32,2%	-12,8%
2011.	06.	5,7%	1,9%	7,9%	33,1%	-13,3%
2011.	07.	6,2%	2,9%	8,3%	24,2%	-16,7%
2011.	08.	6,3%	3,0%	8,5%	25,1%	-19,1%
2011.	09.	6,5%	3,0%	9,0%	22,9%	-18,7%
2011.	10.	6,8%	3,7%	8,9%	22,0%	-15,8%
2011.	11.	6,7%	3,5%	8,8%	21,9%	-16,5%
2011.	12.	5,3%	6,0%	2,8%	40,7%	-9,0%
2012.	01.	5,6%	6,9%	2,1%	52,7%	-13,8%

Izvor: Centralna banka BiH

### **3.7. Berze u BiH**

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu februaru 2012. godine ostvaren je promet u iznosu od 27,4 miliona KM što čini 82 % od ukupnog ostvarenog prometa na BiH berzama. Promet na SASE u mjesecu februaru bilježi rast od 293 % odnosu na promet u istom mjesecu u 2011. godini odnosno rast od 179,2 % u odnosu na promet u februaru 2010. godine.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu februaru 2012. godine ostvaren je promet u iznosu od 6,03 miliona KM što čini 18 % od ukupnog prometa ostvarenog na BiH berzama. Mjesечni promet na BLSE bilježi pad od 36,9 % odnosu na isti period u 2011. godini odnosno rast od 44,8 % u odnosu na promet u mjesecu februaru 2010. godine.

Ukupan promet u mjesecu februaru na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u iznosu od 33,4 miliona KM bilježi rast od 102,2 % poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2011. godine dok u odnosu na ukupan promet u januaru 2010. godine bilježi rast od 140,6 %.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Februar-10	9,812,964	4,084,375	13,897,338
Februar-11	6,970,085	9,565,082	16,535,167
Februar-12	27,397,962	6,035,546	33,433,508

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu januaru 2010, 2011. i 2012. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Februar-10	7,646,299,858.37	3,607,018,851.54	11,253,318,709.91
Februar-11	7,782,849,564.23	3,908,092,990.20	11,690,942,554.43
Februar-12	4,374,219,868.01	3,714,068,261.05	8,206,438,947.71

\*Smanjenje kapitalizacije je najvećim dijelom uzrokovano uvođenjem novih pravila poslovanja na SASE krajem prošle godine u okviru kojega je znatan broj vrijednosnih papira delistiran (isključeno 410 nelikvidnih i slabo likvidnih papira).

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu februaru 2012. godine sa vrijednostima u mjesecu februaru 2011. godine zabilježen je pad od 43,8 %, dok poredeći sa vrijednostima u mjesecu februaru 2010. godine zabilježen je pad od 42,8%.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu februaru 2011. godine bilježi minimalan pad od 5 % u poređenju sa vrijednosti u mjesecu februaru 2011. godine, odnosno minimalan rast od 3 % u odnosu na vrijednosti ostvarene u mjesecu februaru 2010. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u februaru 2012. godine bilježi pad od 29,8 % u odnosu na vrijednosti u mjesecu februaru 2011. godine odnosno pad od 27,1 % u odnosu na vrijednosti u mjesecu februaru 2010. godine.

### **3. Vanjski sektor**

Tokom prva dva mjeseca 2012. godine izvoz iz BiH je iznosio 1 milijardu KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio pad od 14,6%. Uvoz BiH za januar i februar 2012. godine iznosio je 1,9 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2011. godine doživio je pad u iznosu od 6,5%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 854 miliona KM i u poređenju sa istim periodom prošle godine veći je za 6,1%.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prva dva mjeseca 2012. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi, rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, zatim mineralne tvari gdje spada električna energija; odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u januaru i februaru 2012. godine uvezla 282 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je pad uvoza ove vrste proizvoda za 18,8%. Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prva dva mjeseca 2012. godine iznosio 226 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je pao za 9,2%. Na strani izvoza, vrijednost izvezenih proizvoda u kategoriji mašine iznosi 117 miliona KM i u ondosu na prošlu godinu ostvaren je blagi rast od oko 1%.

Značajan uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 204 miliona KM i u poređenju sa prva dva mjeseca 2011. godine, primjetan je blagi rast uvoza ove kategorije proizvoda od oko 1%. Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 171 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U odnosu na prošlu godinu ostvaren je pad uvoza baznih metala za 2,1%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se pogoršala i u prva dva mjeseca 2012. godine izvezeno je 282 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2011. godine primjetan je pad od 5,6%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u januaru i februaru 2012. godine ostvarila je izvoz od 130 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio rast od 4% Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

<b>u 000 KM</b>	<b>Januar – Februar 2011.</b>	<b>Januar - Februar 2012.</b>	<b>Promjena 2012/2011</b>
<b>IZVOZ</b>	1.266.475	1.082.756	-14,6%
<b>UVOZ</b>	-2.067.258	-1.937.722	-6,5%
<b>TRGOVINSKI DEFICIT</b>	-800.783	-854.966	6,1%

#### **4. Strane direktne investicije**

Prema novim revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana direktne investicije ( SDI ) u 2011. godini su iznosile oko 391,9<sup>7</sup> miliona KM što predstavlja smanjenje od 42,5 % u odnosu na ulaganja u istom periodu 2010. godine kada su ukupna SDI iznosila 681,2<sup>8</sup> miliona KM.

SDI po kvartalima u 2009. 2010. i 2011. godini

<b>U milionima KM</b>	<b>K1</b>	<b>K2</b>	<b>K3</b>	<b>K4</b>
<b>2009.</b>	-6,4	160,8	134,2	184,4
<b>2010.</b>	470	149,5	32,1	29,6
<b>2011.</b>	93,2	60,9	107,8	130

Poredeći SDI u četvrtom kvartalu 2011. godine u iznosu od 130 miliona KM sa SDI u četvrtom kvartalu 2010. godine vidi se da su veća za oko 4,4 puta. Prema podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH ukupna SDI u januaru 2012. godine iznose 7,46 miliona KM. Kao najveći ulagači se ističu Telekom Slovenije (SiOL) 2,9 miliona KM, VB Leasing 2,03 miliona KM i British American Tobacco Inv. (BAT-BL) 2 miliona KM. Najveće povlačenje SDI je Paulus Leewerik (brisanje firme TIPO Odžak) -3,98 miliona KM.

<sup>7</sup> Prema revidiranom privremenom izvještaju Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

<sup>8</sup> Revidirani izvještaj Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.